

VADEMECUM VAN DE ZUIDERZEE

De Zuiderzee staat, door de grote werken, die daarin tot uitvoering worden gebracht, wel in het middelpunt van de nationale belangstelling. Als gevolg daarvan is de literatuur over de Zuiderzee, in het bijzonder met betrekking tot de vele aspecten van leven en bedrijf langs haar boorden en van de grote waterbouwkundige werken, die zich in haar boezem voltrekken, omvangrijk geworden. Dat heeft een van onze redacteuren, de Heer K. Boonenburg, die als wetenschappelijk ambtenaar aan het Zuiderzeemuseum verbonden is, er niet van weer-

houden om ook een publicatie in het licht te geven, die hij „De Zuiderzee” titelde. Gelukkig maar, want dit geschrift neemt onder de verhandelingen over dit onderwerp een geheel eigen plaats in. Spitsen de andere vertogen zich veelal toe op de behandeling van bepaalde aspecten, het boekje van de Heer Boonenburg geeft een allround overzicht van de geschiedenis der Zuiderzee vanaf de tijd, dat ze Flevomeer heette tot het heden, waarin ze IJsselmeer geworden is. Hij geeft daarbij een heldere uiteenzetting van de invloeden, die deze vormveranderingen teweegbrachten. Maar ook alles wat op en rond dat watervlak is te doen geweest en in het heden plaats vindt, heeft de aandacht van de deskundige auteur. De opkomst van dorpen en steden, de ontwikkeling van handel en nijverheid, de zeevaart om de noord en naar de beide Indiën, dat alles passeert de revue. Een hoofdstuk over de visserij leidt tot een opsomming van de vele vissoorten, die eertijds in de Zuiderzee, nu in het IJsselmeer leven en tot een beschrijving van de diverse methoden, die bij de vangst worden toegepast. Dat voert als vanzelf naar een verhandeling over de schepen, die de Zuiderzee bevoeren en een beschrijving van vorm en constructie der verschillende typen. Natuurlijk is de folklore niet vergeten, noch de rijkdom aan sagen en legenden, de dialecten, de typische ambachten en bedrijven en evenmin de rijkgeschakeerde klederdrachten. Een beknopte verhandeling over de geschiedenis van afsluiting en droogmaking plaatst ons midden in de geweldige verandering, die het beschreven gebied in het heden ondergaat en een einde maakt aan wat wij „met een even fraaie als onjuiste term de „flevische cultuur” noemen”. Natuurlijk brengt dat de schrijver tot een hoofdstuk over het Zuiderzeemuseum, waarvan de stichting door het Rijk als een nationale plicht werd beschouwd om voor het nageslacht een duidelijk beeld te bewaren van de zo snel verdwijnende eigen levensvorm der bevolking rondom de voormalige Zuiderzee.

Met enkele bespiegelingen over de toekomst eindigt dit boek, waarvan men geen uitputtend betoog of geleerde beschouwing moet verwachten, maar dat met verdienstelijke veelzijdigheid en helder inzicht alle aspecten van de Zuiderzee belicht. Het doet dat in de prettig leesbare stijl van een causerie met rake en vaak humoristische typeringen, die ons het geschrift te meer doen waarderen.

Ieder die in kort bestek veel wetenswaardigheden over de Zuiderzee, haar historie en de cultuur harer randbewoners wil opdoen, leze dit onderhoudend geschreven werkje. Voor verdere informatie over diverse onderwerpen is een literatuurlijst opgenomen. Het boekje werd in verzorgde uitvoering, verlicht met tal van tekeningen van Bert Bouman en foto's van Ad. Klein, door Allert de Lange uitgegeven.

Men zal zich niet bekocht gevoelen aan dit „sierlijke papieren kleinood”.

S. Spoelstra